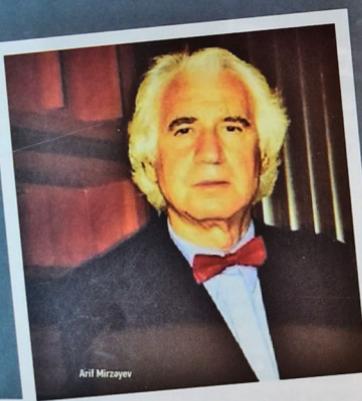

“ƏN BÖYÜK ARZUM TORPAQLARIMIZIN ERMƏNİ İŞGALINDAN AZADLIĞINI GÖRMƏKDİR” – Almaniyada yaşayan azərbaycanlı bestəkar Arif Mirzayev

Arif Mirzayev

Müsahibim Azərbaycanı dünyada yüksək səviyyədə tanınan istedəli, dayarlı şəxsiyyət, Almaniyada yaşayan azərbaycanlı bestəkar, pianoçu, orqan ifaçı, respublikamızın əməkdar artisti Arif Mirzayevdir. Əməkdarının yarım asrdan çoxunu müsiqaya has edən, Avropa bestəçiləri və müğəmlərimizdən ilhamlanan soydaşımızın əsərləri, həqiqi tələbə, müsiqinin təsiriñin duymağı bacarınları əsl sənət dönyasına əpor. İnsanı gəh düşündürən, gəh xayallarla qandallandıran, gəh mübarizə çəğərin bu bestələr sənəatkar Azərbaycan, eləcə də dünya müsiqisine baxış etdiyi avazısı töhfələrdir. Müsiqimizi dünyada təbliğ edən Arif Mirzayev yaşının bu çağında da həyat doladır, qalbi yaradıcılıq eşi eti döymür.

Arif müslümməl, öncə Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Vətəna dönəniniz yubileyinizlə alaqadardır. Arif 75 yaşındaydı. Bu münasibətlə siz təbrik edirik və yaradıcılıq uğurları arzuluyırıq. Bu yaşda özünüzü necə hiss edirsiniz?

- Cox sağ olun, təşəkkür edirəm! Həq üzən da bilinirəm, illar neçə keçdi. Inanı bilinmərim ki, artıq 75 yaşın qədəm qoymuşam. Bu yaşda insanlar adətən, rəhatlılıq istirahət axtarırlar, dincələmə istayırlar. Amma mən qatışın bu əhvali-ruhluğuya deyilim. Müsiqiyə o qədər vurğunam ki, hayatım onşuz təsəvür etmir. Müsiqiyənin hayatımın manasıdır. Son nafasına qədər samatımla maşqul olmuşum.

- Əslən lənkəranişmiz. Azərbaycana galanda Lənkərana yonlun düşürmü?
-

- Uşaqlıq xatırılarım Lənkərana bağlıdır. Har tətilde Lənkərana gedirdim. Yaxınlıq, bağ-bağış göz oxşayırdı. Atam har dəfə Lənkərana gedəndə boyuk tort alardı. Kanda gedəndə bütün qohum-aqraba ilə görüşürdəm. Amma atam gəhərə köçmək istəydi. Bakının mərkəzində olduğumuz 8 otluq manzili minnim hayatım bùsbütün dayışdı. Atam manzili ölkədən gedən boyuk bir alman ailəsindən satın almışdı. Bu ailənin əsərlərinin hər biri hansısa müsiqiyə alətində

çalıdır. Hamin ailədən çox ucuq qiymətə «Bechstein» roysi. «Linke-Berlin» pianosu, fleyta, arfa, fisqarmon və klavesin adətədik. Mənzildə Baxın əsərlərinin notları da vardı. Göründünüz kimi, Baxın sevgimən təsəddüfi deyil. Hər səyəndə çox fisqarmondan xosum galırı, bu müsiqisi aləti mani çox sevindirirdi və aylardırındır. Yaşadığımız evin hər mərabəsində müsiqici talabaları qalırı. Onlar Baxın əsərlərini çox maşq edirlər, asl canlı filarmoniya idi.

- Belə qanata galmak olar ki, siza müsiqini sevdirən, həyatınız müsiqi ilə bağlanmış hamın manzildər, elə deyilim?

- Man orqanı ilk dəfə beş yaşında görüb eşitməş, səsinin güclü və uzunluğu ilə mani heynan qoymuşdu. Biz evda beş uşaq idik və hər birimiz müsiqi atəllərindən ifa edirdik. Amma man və boyuk qardaşım – marthum tanınmış bestəkar Musa Mirzayev müsiqisi ölçüd.

- Əvələc istedadlarınız üçün müsiqi məktəbində oxudum və üçüncü sinifda ilk bestəməni yazdım, sonra təhsilimi orta xəttəsə müsiqi məktəbində bestəkar Xayyam Mirzazadənin sinifində davam etdirdim. 1974-cü ildə isə Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında boyuk bestəkar, professor Qara Qarayevin sinifini bitirdim. 0, çox talabkar müslümməl idi, tənbəl talabını sevmirdi. Qara Qarayev biza deyirdi ki, dəha çox Avropanı bestəkarlarını dinləyin, cunki simfonik

orkestr əsərləri yazmaq üçün mütləq hamin dühələrin yaradıcılığını öyrənmək lazımdı. Daha sonra peşəkarlıımı təkmilləşdirmək üçün Moskva'ya getdim. Moskvalı orqan müsiqisi üzərə təhsil aldım və orqan ifaçısı oldum. Sebastyan Bach manim idealimdir və onun 300 ilinə has olunmuş «Baxın xatırına» orqan simfoniyasını yazdım. Hamin simfoniyası yanzında Bach xuxuma girdi və mana bildirdi ki, dördə yoldaşdım, sadaca, dozalısan. Simfoniyaya görə beynəlxalq «Baxın vərisləri» gümüş medallına layiq görülmüşəm.

- 25 il Rusiyada yaşasınız, bu ölkədə sizin çoxlu müsiqisi əsərlərinin noş edildi, məşhurlarınız, amma hayatınızı və yaradıcılığınızı sonradan Almaniyada davam etdirməli olduğunuz...

- Hələ orta ixtisas müsiqi məktəbində və Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında oxuyunda man Almaniyada getmək və Baxın qəbirini ziyarət etməyi arzuylardım. Yaradıcılığım alman klassik polifoniyası və Barokko müsiqisi ilə aləğəli olduğundan bu, maning üçün çox vacib idi. Hamin vaxtlar öz müsiqi ustalığını təkmilləşdirmək niyyətindədım. Almaniyada orqan müsiqisi üçün iki cilddən ibarət müsiqi kitabı yazdım və naşr etdirdim. Doğma torpağına və xalqın sevgim boyukdu. Berlinde Azərbaycan müsiqisini has edilmiş ilk yubiley konsertim oldu. Azərbaycanda baş vermiş hadisələr əsərlərimin dünənəyə qatdırıram. Xor, organ, orkestr və iki solist üçün yazılım «Yanvar mərsiyəsi» Bakıda 1990-ci illarda baş vermiş faciə hadisələrə hasdırıb.

- Arif müslümməl, yaşayış-bəyəndiriciniz, yaxud tanındığınız hənsi ölkələrin təməşəçilərinin özünüze qarşı daha samimi sayırsınız?

- Avropanın, Rusiyanın boyuk şəhərlərindən olan konsertlərində, harada orqan müsiqisi sevilsərə, təməşəçilər «I.S.Baxın xatırına

örəng simfoniyası» əsərini ayaq üzüdə, böyük alqış sadalı ilə qarşılayıblar.

- Almanlar bir az fərqli xalqdır, bu ölkəyə uyğunlaşmaq çatın olmadı ki? Yaradıcı insan üçün yaşadığı ölkənin asas üsünlükleri nadan ibarətdir?

- Alman əmək, mentalitetini darhal öyrəndim. Alman madənaltıını, müsiqisinin sevirlərini və ona bələdəm. Baş almanın sevilmə bestəkaridir. Ona görə mən Almaniyada yaşamaq qətiyyən çatın olmadı. Sarbast şəkildə inglés, alman dillərini biliyim. Almaniyada yaşamaq, insanlarla ünsüytə girmək çatın deyil. Hər yerdə yaxşı da var, pis da. Xarakterə elə bir adamam ki, iştanın şəraitə uyğunlaşmağı bacarıram.

- Asuda vaxtında necə keçirirsiniz? Hər hansı bir hobbiiniz varım?

- Əvələ man müsiqiciyam, bestəkaram, müsiqi yazram, əsərlərin nota koçurram. Haftanın şənba günü kilsədə orqan ifa edirəm. Aşxamlar işa xəbərlər programlarında baxıram. Azərbaycan televiziyalarını izləyirəm. Sayahat etməyi çox xoşyrıram.

- Arif müslümməl, özünüzü na arzu edirsiniz?

- İlk nobvəda, an boyuk arzum torpaqlarımızın manfür erməni işğaldən xilasına gərməkdir. Allah mənən qədər olsam qismət edəcəksə, o qədər müsiqi yazmaq, sanatımla maşğıl olmaq istəyiram.

Müsahibənə görə siza təşəkkür edirik, siza cənsələyi və yaradıcılığınızı arzuluyırıq.

Vəsilə Vahidqızı

Diasporla İş üzü Dövlət Komitəsinin mətbuat katibi

